І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редакції і Адміністрації
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXV. Ч. 30. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 14-го ЛЮТОГО 1958 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 14, 1958 No: 30: VOL. LXV.

ПРЕЗ. АЙЗЕНГАВЕР ПЕРЕДБАЧАЄ ПОПРАВУ ЕКОНОМІКИ В БЕРЕЗНІ

АЙЗЕНГАВЕР ОБІЦЯЄ ВЕСТИ ТВЕРДУ ПОЛІТИКУ ДЛЯ СКРІПЛЕННЯ ГОСПОДАРСТВА

Вашингтон. — Президент Айзенгавер старався 12-го лютого запевнити американський нарід в тому, що перед ним немає довшої економічної затримки. Айзенгавер зробив це в публічній письмовій заяві, призначеній для телевізії, радія й преси, твердячи, що вже в березні цього року число безробітних буде зменшуватися. Це буде „познакою того, що кінчається економічна знижка". Президент в своїй заяві згадав про те, що вже зроблено для підтримки економіки і подав плян, що ще треба буде зробити, якщо економіка не буде поліпшуватися. Він признав, що доволі поважне число безробітних переживає прикрі хвилини, але можемо потішатися тим, що вже незабаром число безробітних, яке в січні виносило 4,494,000, почне зменшуватися. Президент брав до уваги домагання членів Конґресу, щоб уряд діяв для припинення економічної затримки. Айзенгавер обіцяв, що його уряд вестиме тверду й непохитну економічну політику, щоб скріплювати господарство країни. „Я переконаний в тому, казав Президент, що перед нами не стоїть довша економічна затримка. Всі познаки свідчать про те, що в березні почнеться поліпшення в отримуванні праці. Як американці ми повинні працювати в тому напрямку, щоб якнайскорше відновити ріст економіки". Президент висловив надію, що до кінця цього року американська економіка буде вповні відбудована. Свою надію Айзенгавер підтримує такими фактами: 1. Основні сили, на яких основується наша економіка, і надалі залишаються сильні і незменшені. До них зараховує Президент постійне збільшування числа населення цієї країни, яке річно зростає на 3 мільйони. Це населення кожного року потребує більше різних товарів. Уряд і приватні підприємці кожного року видають більйони долярів на досліди і поступ, а це створює нове запотребування на працю. 2. Уряд рішений вести енерґійну економічну політику, щоб скріпити економіку, якщо вона цього вимагала б. Президент подав список тих засобів, якими уряд досі поборював економічну затримку. Це була відповідь демократичним критикам, які твердять, що уряд нічого не робить для скріплення економіки. До тих засобів Айзенгавер зарахував зменшення дисконта від позичок, щоб полегшити кредити; збільшення федеральних видатків на побудову автострад і будівельну програму; збільшення видатків на оборону країни та заключування контрактів в ділянці оборони з приватними фірмами. „Якщо треба буде дальших заходів, казав Президент, то я вас запевняю, що ми вчасно їх здійснимо."

Число безробітних в січні виносило 4,494,000

Вашинґтон. — Статистичні бюра департаментів праці і торгівлі повідомляють, що число безробітних в січні цього року збільшилося на 1,120,000 в порівнянні з груднем 1957 року і становило 4,494,000, це значить, що 5.8 відсотка всіх цивільних працівників були безробітні. Це збільшення числа безробітних було найбільше від 1941-го року, коли уряд почав вести цю статистику, бо нормально в січні число безробітних збільшувалося на 500,000 або 600,000. Порівнювання числа безробітних із попередніми роками утруднене є тим, що тепер число всіх затруднених становить 66,700,000, а в 1950 році воно виносило тільки 63,000,000; в 1954 — 64.500,000. В роках 1949-1950 і 1953-1954 число безробітних було відсотково більше, хоч воно є менше з теперішнім числом. Сенатор Пол Г. Даґлес твердить, що число безробітних є більше, ніж це подає урядова статистика, бо багато робітників не є вповні затруднені. Збільшення числа безробітних спричинене тим, що численні фабрики звільнили в грудні і січні деяке число своїх робітників.

Меншіков предложив вірчі грамоти Айзенгаверові і відвідав Ніксона

Вашинґтон. — Новий совєтський амбасадор Міхаїл А Меншіков 11-го лютого був прийнятий президентом Айзенгавером, якому склав вірчі грамоти. Після візити в Айзенгавера Меншіков заявив журналістам, що і Президент і він „висловили надію, що конференція на вершинах таки відбудеться". Після конференції в Білому Домі Меншіков відвідав державного секретаря Джана Фостера Доллеса. Доллес сказав після конференції з Меншіковим, що, на його думку. не є конечна конференція міністрів закордонних справ перед конференцією голов урядів. Гадають, що незабаром почнуться приготовування до конференції на вершинах і в Москві і у Вашинґтоні. — 12-го лютого Меншіков склав візиту віце-президентові Ричардові Ніксонові. Це була чемностева візита і вона тривала 40 мінут. Її вважають за початок „офензиви доброї волі" нового совєтського амбасадора.

В АМЕРИЦІ

● **10-го лютого в Білому Домі** відбулося прийняття для закордоних дипломатів, в якому взяли участь голови 38 амбасад. На прийнятті були присутні також представники Франції і Тунісії, хоч ці обидві країни живуть тепер на ворожій стопі внаслідок бомбардування французами туніської території. 11-го лютого в Білому Домі влаштовано прийняття для решти дипломатів.

● **Колишній венесуельський** диктатор Маркос Перез Хіменез, який живе тепер в Домініканській республіці, дістав американську візу на тимчасове перебування в ЗДА. Ще цього тижня Хіменез прибуде до Маямі, Флорида. Він плянує постійно жити в Еспанії.

● **Промисловець із Клівленду, Огайо,** Сайрес Ітон, виступаючи на зборах Канадійського Клюбу в Монтреалі (Канаді), закликав канадійський уряд натискати на американський і совєтський уряд, щоб вони погодилися в справі роззброєння, бо інакше, мовляв, світова економіка збанкрутує. Ітон назвав Джана Фостера Доллеса, торгівцем, що торгує ненавистю до СССР, але нічого з цього не сказав про Нікіту Хрущова...

● **Судля повіту Кінґс** в Брукліні, Н. Й., Семюель С. Лібовіц запросив до суду 53 учнів і учениць на розправу проти 19-річнього Джорджа Голдстейна за напад на полициста. Під час розправи виявилося, що Голдстейн не вмів прочитати свого свідоцтва, яке дістав у джуньйор гайскулі, і не вмів написати таких простих слів, як „характер, „ситизеншіп", „бігейвіор", і ін.

● ***У Ляфоллетті, Теннессі,*** 81-річна Луїза Бирд, дивлячись на труну, в якій лежала її 87-річна сестра, сказала: „Тепер я вже залишилась остання". Після того вона впала на труну і померла.

Конґресова Рільнича Підкомісія за дальшу контролю й допомогу фармерству

Вашинґтон. — Спільна Конґресова Рільнича Підкомісія, яку очолює демократичний сенатор Джан Дж.Спаркман, заявляється в окремому звіті Конґресові за тим, щоб фармерська продукція і надалі була ще під урядовою контролею і щоб фармери принаймні ще 10 років діставали урядову допомогу для втримання своєї продукції на потрібній висоті. Свій звіт підкомісія підтримала зізнаннями представників організацій, виховників і всіх тих, що цікавляться фармерською програмою. Звіт і рекомендації підкомісії суперечать рільничій програмі секретаря рільництва і президента Айзенгавера, які гадають, що фармери стануть на самостійній економічній основі, коли не буде державної допомоги, реґуляції цін і засівів. „Контроля фармерської продукції, говориться у звіті, буде продовжуватися і вона разом із федеральною допомогою буде головним засобом збільшення фармерських прибутків". У звіті згадується про те, що контроля фармерської продукції повинна бути успішніша як досі.

Пропонують „вакації" для податків

Вашинґтон. — Урядові економісти думають над тим, яким способом можна б негайно допомогти економіці почати свій ріст вгору та припинити теперішню економічну затримку. Найскорішою допомогою економіці були б „вакації" для прибуткових податків, Коли б впродовж одного місяця припинили плачення прибуткових податків, то в кишенях пересічного працівника залишилося б коло 60 долярів місячно, які він видавав би на купівлю товарів і тим способом економіка впродовж одного місяця дістала б готівки коло 2,700,000,000 долярів. Збільшування оборонних контрактів може принести наслідки для економіки аж за кілька місяців, а припинення ,стягання податків мало б негайний вплив на економіку, — думають деякі економісти. Але Білий Дім і конґресові провідники покищо не беруть до уваги цієї пропозиції про „текс голідей".

Уряд пропонує два більйони долярів на модернізацію пошти

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер 11-го січня запропонував видати два більйони долярів впродовж найближчих трьох до п'ятьох років на модернізацію поштового уряду. Генеральний поштмайстер Артур Е. Соммерфілд 12-го лютого предложив той плян Сенатові. Цей плян має на цілі причинитися до поліпшення економіки країни. Уряд пропонує в першому році видати 175,000,000 долярів на поліпшення деяких поштових будинків, а приватні підприємства мали б видати 1,500,000,000 долярів на побудову нових поштових будинків, які пізніше винаймав би поштовий уряд.

„НАЙПОПУЛЯРНІША ЛЮДИНА" Д-Р САС ЯВОРСЬКИЙ ЗНОВУ ВІДПОВІВ ПРАВИЛЬНО НА ЗАПИТИ, ЗДОБУВШИ РАЗОМ 96,000 ДОЛЯРІВ

Д-р Сас Яворський, під час телевізійної програми: „Запити вартости 64,000 долярів", в ізольованій будці слухає тих запитів, що їх відчитує йому керівник програми Гол Марч. Телевізійна станція Коломбія Бродкестинґ Систем, після кожного виступу д-ра Яворського, розсилає до преси, включно зі „Свободою", ці фотознімки та короткі звідомлення з програми, завжди підкреслюючи українське походження д-ра Яворського.

Ню Йорк. — Д-р Ярослав Сас Яворський, український ветеринарний лікар з Аббевіл, Луізіяна, що його заповідач назвав „найпопулярнішою людиною", відповів минулого вівтірка, 11-го лютого, на нові скомпліковані запити з американської історії, збільшивши здобуту ним досі за ці відповіді суму на дальших 16,000 долярів, отже разом до суми 96,000 долярів. Д-р Сас Яворський від кількох тижнів виступає на передаваній Колумбійською Радіовою Системою на каналі ч. 2, одній з найпопулярніших телевізійних програм: „Запити вартости 64,000 долярів". Три тижні тому д-р Яворський відповів правильно на запити вартости цих 64,000 долярів та почав своє змагання за подвоєння тієї суми, відповівши правильно вже два рази на дальші запити, вартости по 16,000 долярів. Попередню суму 64,000 долярів д-р Яворський вже одержав би навіть у випадку, якщо б він помилився в дальших відповідях. Його відповіді під час останнього виступу були попереджені, правда безплатним, але тим не менш цінним запитом збоку керівника програми, Гола Марча, про те, як це сталося, що д-р Сас Яворський еміґрував з України. Д-р Яворський відповів коротко і ясно, подібно, як і на програмові запити: Західню Україну насамперед окупували большевики, опісля німці, його перевезли до Німеччини, опісля прийшли американці і він, д-р Яворський, в 1948-му році на підставі пересе́ленчого закону приїхав до Америки.

У зв'язку з телевізійними виступами д-ра Яворського та повідомленнями про ці виступи, до Редакції „Свободи" наспівають листи з ґратуляціями для д-ра Яворського та всілякими побажаннями і заввагами, включно з віршованими в роді: „Я на д-ра Яворського дивився і в душі молився, щоб доктор Яворський в чім не помилився..." Всі ці листи цікаві і ми вдячні за них, все ж таки буде правильніше і кориснiше, якщо ці листи з признанням для д-ра Яворського пересилатиметься на адресу:

CBS Television ($64,000 Question) 485 Madison Avenue, New York 22, N. Y.

ІРАК І ЙОРДАНІЯ ПРОДОВЖУЮТЬ НАРАДИ В СПРАВІ ФЕДЕРАЦІЇ

Айман, Йорданія. — Йорданський король Гуссейн та король Іраку Фaізаль II разом з членами своїх урядів, продовжують тут свої наради в справі федерації обидвох цих арабських країн в одну державу, подібно, як це вже зробили Єгипет і Сирія, з тією різницею, що єгипетсько-сирійська унія виявляє про-совєтські симпатії, тоді як Ірак і Йорданія належать виразно до західнього табору. Справа іракcько-сирійської федерації мала б бути уже вирішена і в кожній хвилині можна очікувати офіціяльного повідомлення в тій справі. Тим часом в державному департаменті у Вашинґтоні обмірковується можливість розв'язання Баґдадського пакту, в наслідку іраксько-йорданської федерації. Діло в тому, що Ірак, федеруючись з Йорданією, перестав би бути і партнером Баґдадського пакту, в якому він займає ключеве місце, бо навіть сам пакт називається іменем його столиці, в якій був він оформлений і підписаний. Крім того, дальше членство Іраку, навіть сфедерованого з Йорданією, в Баґдадському пакті розходилося б правдоподібно і з ціллю тієї федерації, що твориться для протиставлення єгипетсько-сирійській унії як нова провідна сила в арабському світі. Залишення Іраку в будь-якому із західніх альянсів давало б Єгиптові пропаґандивну перевагу в арабському світі. Думки в цій справі в державному департаменті поділені, бо одні вважають, що виступлення Іраку з Баґдадського пакту і, в результаті, розв'язання того пакту було б великою втратою для західньої політики, а інші вважають, що ту втрату рекомпенсувала б нова роля, яку грав би між арабськими народами новий арабський союз з виразними про-західними симпатіями.

Індонезійський уряд незадоволений заввагою Доллеса

Якарта. — Заввага державного секретаря ЗДА Джана Фостера Доллеса, що „керована демократія" президента Сукарна є відхиленням від індонезійської конституції, викликала гостру реакцію в індонезійських офіційних колах. Заввага ця була висловлена під час пресової конференції Доллеса, відбутої у вівторок 11 лютого, і після одержання повідомлень з Вашинґтону про її зміст міністер закордонних справ Індонезії Субандріо опублікував заяву із рішучим засудженням — „втручання З'єдинених Держав Америки у внутрішні справи Індонезії". Свій протест проти такого втручування передав міністер закордонних справ теж усно американському шарже д'аффер у Якарті Стерлінґові Котреллеві. В опублікованій індонезійській заяві стверджується, що це не є розсудливо з американського боку виступати із заявами, які торкаються внутрішніх справ будь якої з азійських країн, бо це може спровокувати інші великодержави до подібної поведінки, а це не принесе користи ні Індонезії, ні З'єдиненим Державам Америки. У своїй заввазі про Індонезію Доллес підкреслив ще, що він сумнівається, чи індонезійці бажають собі комуністичного режиму, або режиму, який не відповідає бажанням населення. Заввага Доллеса була викликана тим, що Сукарно здійснюючи в Індонезії політику „керованої демократії", притягнув до уряду і до керівних державних органів багатьох комуністів і комуністичних симпатиків.

Папа Пій відкрив урочистості сторіччя чудотворної появи в Люрді

Люрд, Франція. — 60 тисяч прочан слухало у вівторок 11 лютого урочистої Служби Божої, відправлюваної Святішим Отцем Пієм XII в Римі і передаваної через радіо до Люрду. Цією Службою Божою започатковано відкриття урочистостей для відзначення сторіччя того дня, як св. Бернадетті появилася Божа Мати. Під час Богослужби Папа Пій XII виголосив теж проповідь до прочан і передав для них своє Апостольське благословення. Служба Божа і проповідь Святішого Отця були передавані теж радіостаціями Франції, Італії, Ірляндії, Канади і Вільної Европи для мільйонів католиків в усьому світі. У відкритті святкувань сторіччя чудотворної появи в Люрді взяло участь 17 епископів і понад 6000 чужоземних прочан, в тому група американців під проводом епископів Христофора Дж. Велдона, епископа Спрінґфілду і Ліо Р. Смита, епископа помічника з Бофало.

Німецькі науковці перестерігають перед совєтськими ракетами

Фрідлянд, Німеччина. — Із Совєтського Союзу прибула група німецьких ракетних техніків, звільнених із примусового перебування в СССР, де вони працювали понад десять років для розвитку совєтських далекосяжних ракет. Деякі з-поміж прибулих до переходового табору у Фрідлянді спеціялістів висловили переконання, що Совєти мають готову міжконтинентальну балістичну ракету, що нею вони можуть заатакувати успішно ЗДА із самої ж таки совєтської території. Д-р Петер Лертес, колишній співробітник одного з німецьких концернів для виробу ракетних частин, заявив, що ЗДА могли були випустити свого штучного сателіта Землі вже яких три-чотири роки перед Совєтами, якщо б вони були поставили як слід справу побудови далекосяжних ракет. На думку Лертеса, Совєти змогли збудувати і випустити свої „Спутніки" тільки з допомогою німецьких спеціялістів, що працюють в СССР.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Молебні в намірешні українського народу** відправило в неділю дня 26 січня ц. р., українське католицьке духовенство едмонтонської епархії. Молебні ці були відправлені з нагоди 40 річчя української державности і закінчувалися відспіванням многоліттєвія українському народові.

● **Митрополит Кир Максим Германюк** прибув до Сиднею в Австралії у вівторок 21 січня ц. р. На летовищі вітали його представники Апостольської Делеґатури в Австралії, як теж епископи й видатні духовники латинського обряду. Від українців вітали Митрополита українські католицькі священики та представники українських парафій і установ.

● **Нарада в справі видання історії українського Шикаго** відбулася в неділю 2-го лютого ц. р., з участю представників Учительської Громади, Осередку НТШ та Українського Музею. У висліді наради вирішено скликати в цій справі ширші громадські збори й обрано окрему ініціятивну комісію для започаткування підготовних праць у зв'язку із плянованим виданням.

● **Літературний вечір** на пошану Лесі Українки відбувся, як подає варшавське „Наше Слово" з дня 12 січня ц. р., у світлиці Українського Суспільно-Культурного Товариства у Ґданську. Після доповіді на тему творчости Лесі Українки, поставлено силами драматичного гуртка уривки з „Лісової пісні" та інших творів Лесі Українки.

ТУНІСІЯ ВИМАГАЄ НЕГАЙНОГО ВИВЕДЕННЯ ФРАНЦУЗЬКИХ ВІЙСЬК ІЗ ЇЇ ТЕРИТОРІЇ

Туніс. — В середу 12 лютого туніський уряд виступив ще раз із рішучою вимогою виведення всіх французьких військ із туніської території, заявляючи, що тільки такий крок Франції може привести до відновлення туніcько-французьких дружніх взаємин. Згідно із заявою президента Габіба Бурґуїби, єдиним виходом із ситуації, спричиненої французьким бомбардуванням прикордонного містечка Сакет-Сіді-Юссеф, може бути резиґнація Франції із її стратегічної морської бази в Бізерті і виведення 15,000 французьких вояків, що перебувають досі на туніській території. Вимогу цю висловив през. Бурґуїба після відбуття конференцій із закордонними дипломатами, включно з Дж. Луїсом Джонесом, юн.., американським амбасадором до Тунісії. Резиґнація із бази в Бізерті і виведення всіх французьких військ із туніської території є, згідно із заявою Бурґуїби, єдиним, що може причинитися до замирення на цьому терені. Французький уряд не зайняв досі ніякого становища до туніської вимоги. Своїм воякам, стаціонованим біля Бізерти, Франція постачає харчі і зброю гелікоптерами, бо тунісці заблькували всі сухопутні дороги до цієї бази, не допускаючи туди ніяких військових транспортів. — У зв'язку з витвореною в Тунісії ситуацією представник державного департаменту ЗДА заявив, що американський уряд не втрачає надій на „дружню і справедливу розв'язку" туніської кризи і робить із свого боку всі заходи для її полагоди. Справа французького бомбардування була обговорювана теж і на Раді держав НАТО, що її французький уряд поінформував про обставини зв'язані з цим бомбардуванням і запевнив, що під час бомбардування не були вжиті ніякі літаки із запасів, переданих Америкою до диспозиції держав НАТО.

Париж. — Французький прем'єр Фелікс Ґаяр, промовляючи на сесії Національного Зібрання, виступив рішуче на оборону доцільности мілітарної акції, переведеної французьким летунством на місто Сакет-Сіді-Юссеф у Тунісії. Він заявив, що ця акція була подиктована вимогами самооборони перед діями альжирських повстанців, рекрутованих і вишколюваних на території Тунісії і висланих звідти до Альжиру. Висловлюючи глибокий жаль французького уряду з приводу важких жертв поміж населенням, Ґаяр скинув водночас усю відповідальність за цю жалюгідну подію на туніський уряд, зокрема, на туніського президента Габіба Бурґуїбу, які за його словами, толерували дії альжирських повстанців на туніській території і цим допомагають продовжувати криваву, уже понад 3-річну війну. Водночас із цим Ґаяр виступив дуже рішуче проти французьких і закордонних критиків бомбардувальної акції в Тунісії, заявляючи, що вони не мають ніяких підстав засуджувати цю самооборонну французьку мілітарну акцію. Національне Зібрання підтримало становище Ґаяра 339 голосами проти 179, висловлюючи урядові повне довір'я в цій справі. Виступ Ґаяра викликав велике негодування в Тунісії і туніський уряд задумує продовжувати свою акцію на терені ОН проти французьких актів аґресії, що загрожують мирові і міжнародній безпеці.

Чу Ен-лай перестав бути міністром закордонних справ

Пейпінґ. — Прем'єр червоного Китаю Чу Ен-лай зрезиґнував із становища міністра закордонних справ, що його він займав, починаючи з 1947 року разом з постом прем'єра. Наслідником Чу Ен-лая став 57-річний маршал Чен І. Цю зміну запропонував сам Чу Ен-лай і її затвердив комуно-китайський „Народний Корнґрес" (парлямент). Водночас із цією зміною на становищі міністра закордонних справ відбулася переорганізація ряду міністерств. Із міністерських становищ усунено 12 міністрів, в тому враховані три міністри не-комуністи, що їх усунено минулого місяця за „правоухильну" діяльність. На місце усунених призначено дев'ять нових міністрів. Новий міністер закордонних справ Чен І студіював колись у Франції. Членом комуністичної партії він є від 35 років, належить до центрального комітету компартії і водночас займає становище одного із 10 заступників прем'єра, заступника голови ради крайової оборони і посадника міста Шангай. Затвердивши всі ці зміни, комуно-китайський „Народний Конґрес" апробував запроєктований урядом бюджет на 1958 рік і прийняв законопроєкт про введення нової китайської азбуки, яка для полегшення вчення китайської мови мала б складатися із 26 літер.

У СВІТІ

● **У Празі** відбулася нарада совєтських та комуно-сателітних спеців від жіночих одягів, які рішили провести в Румунії восени цього року з'їзд, щоб передискутувати проблему „соціялістичного реалізму" в жіночій моді. За цими пишними фразами криється бажання якось протидіяти загальним настроям жінок в СССР і сателітних країнах — які заздрять західнім жінкам і мріють про їхні одяги.

● **У Західній Німеччині** творять, поруч реґулярної армії, так зване обласне військо — формацію крайової оборони, на зразок американської національної ґвардії, в якій військовий вишкіл триватиме менше, ніж 12 місяців, потрібних для нормального вишколу. З уваги на нові роди зброї, які вимагають технічного знання, нова німецька армія складається переважно з професіоналів - вояків, що підписуватимуть контракти на довгорічну службу.

● **У Південній Африці** рій роз'юшених бджіл напав на 62-річну пані Даєр, коли вона висідала з автобусу, і на смерть покусав її. Коли стареньку жінку перевезли до шпиталю, вона мала понад 300 ужалень.

● **В Единбурґу, в Шотляндії,** 40-річний робітник Томас Керберрі, миючи вікно, упав з висоти 40 стіп на вулицю і вбився. Власник чистильної фірми, в якій працював Керберрі, 54-річний Джан Аллан, пішов виясняти причину цього нещасливого випадку, перехилився через те саме вікно, випав із нього і також згинув.

● **Єлисавета II** дістане від Бразилії дарунок — заявив бразилійський амбасадор в Лондоні. Це буде браслет, прикрашений брильянтами й іншими самоцвітами, вартости 170.000 долярів.

● **Польща запротестувала** перед Францією проти затримання її торговельного корабля „Висла" поміж Ґібральтаром і Касаблянкою та переведенням на тому кораблі ревізії. Польські комуністи назвали цей акт „піратством". Французький уряд заявив, що він має „право" перешукувати кораблі, коли має підозру, що вони везуть зброю для альжирських партизанів. На „Віслі" ніякої зброї не було.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ГОСПОДАРСТВО І ВИБОРИ

Як швидко змінюються події, як одні втрачають свою атракційну силу, а інші стають новими осередками публічної уваги, вказує факт, що протягом останнього півріччя вже дві події, які глибоко хвилювали американську націю, відійшли в тінь, а третя, найменш передбачувана, стала найактуальнішою. Пригадаймо, що у вересні минулого року, коли губернатор стейту Аркензо Орвал Фобус, протиставлячись інтеграції у середній школі в Литтл Року, покликав національну гвардію, а през. Айзенгавер, зі свого боку, вислав федеральне військо до того міста для переведення інтеграції, — ця справа стояла на першому місці серед тих, що цікавили найширші кола громадянства. Але з прийняттям закону про цивільні права і з покликанням Президентом державної комісії, що має стежити за реалізацією постанов закону — ця справа зблідла й помалу призабулась. Потім прийшла сенсація з совєтськими „спутніками", яка глибоко стривожила націю. Але гостра, негайна і здорова реакція, наочним виявом якої став новий бюджет, і призначення Конгресом додаткових півтора більйона долярів на ракетну програму — заспокоїли громадянство, що переконалось у рішучості керівної державної верхівки в справах військової оборони країни.

Таким чином відпали обидві справи, які, здавалося, мали б бути головними предметами виборчої кампанії. Керівництво опозиційної Демократичної партії правильно відчуло настрої і погодилось із закликом Президента, щоб ні одної з двох названих справ не втягати у виборчу кампанію, бо вони, мовляв, мають понадпартійний характер. Зокрема, недавне лідери обох партій погодились на тому, що недоцільно сперечатися, чи демократична адміністрація Трумана, чи республіканський уряд Айзенгавера завинили у загаянні з реалізацією різних справ в ділянці військової оборони. Зате несподівано прийшли загострені господарські труднощі. Демократична опозиція називає це депресією. Республіканська партія боронить урядовий погляд, доказуючи, що це тільки тимчасова знижка. Демократи домагаються негайних урядових протизаходів. На цю тему висловилися вже і чільні демократичні сенатори, і кол. президент Труман, який між іншим перестеріг, щоб не допустити до некорисного впливу американської кризи на стан економіки союзників ЗДА. Тим часом урядові кола ступають і в цій справі проголошеною Айзенгавером серединою дороги. Вони не заперечують самого факту деякої кризи і допускають навіть, що число безробітних може дійти до 5 мільйонів. Президент Айзенгавер, а від Республіканської партії сен. Новленд, признають що уряд рахується з можливістю застосування двох головних засобів для протидіяння дальшому зростові безробіття і послабленню внутрішньої торгівлі: започаткування великих публічних робіт та обниження податків. Але водночас уряд отягається з реалізацією цих плянів, чекаючи, чи не покращає ситуація на господарському секторі без штучної інєкції державного капіталу й без потреби наражувати державний бюджет на поважний дефіцит, неминучий при обниженні податків.

Демократи наполягають на негайних протизаходах і формують з нинішньої некорисної внутрішньої господарської ситуації головний аргумент для своєї виборчої кампанії. Становище демократичної опозиції зрозуміле і логічне, якщо йде про тактику у листопадових виборах, які рішатимуть про дальше партійне обличчя Конгресу. Ніщо так близько не цікавить виборця і ніщо так не впливає на його рішення у дні виборів, як стан його кишені, — як ціни на харчовому й одяговому ринку, стан праці, висота платень, легкість кредиту і забезпечена можливість сплачування його. Не тільки члени Демократичної партії, але весь американський нарід пам'ятає злощасні дні з кінця 1929 і початку 30-х рр. Хоч економісти по нинішній день не є одностайні щодо скидання вини за тодішню депресію на уряд республіканського президента Герберта К. Гувера, і хоч вже Гувер заініціював низку рішучих заходів проти депресії, все ж широкі маси виборців були тоді такі огірчені, що на наступних 20 років передали владу в руки Демократичної партії.

Як твердять фахівці, вирішну ролю в передвиборчих комбінаціях на тлі нинішньої господарської кризи гратиме — календар. Президент Айзенгавер і новий секретар скарбу Андерсон передбачають кінець кризи на пізню весну-літо цього року. Роберт Б. Андерсон не належить теж до школи „твердих економістів" свого попередника „Джорджа Гомфрі, для якого зрівноважений бюджет був „альфою" державної економіки. Тому він не боїться дефіциту для рятування стану на ринку праці. Якщо ж рішучі заходи уряду повернуть мільйони нинішніх безробітних до варстатів праці, а обороти промислу і торгівлі повернуться до минулорічної висоти — господарський аргумент втратить переконливу силу у виборах.

НАТЯГУВАННЯ І НІСЕНІТНИЦІ

Останнім часом в совєтських журналах і часописах, друкованих українською мовою для пропаганди серед підсовєтського населення, проявляється тенденція представити З'єдинені Держави Америки, як головного спричинника інтервенційних акцій в Україні в рр. 1917 і 1918 і як головного „покровителя" Центральної Ради та очолюваних нею „буржуазних націоналістів". Совєтські історики просто виходять з себе, щоб доказати неіснуюче, з білого зробити чорне і довести, що З'єдинені Держави Америки, були „інтервентом", куди загрозливішим для України, як, наприклад, французькі, британійські, німецькі й австро-угорські імперіялісти, і що вони є й далі „ворогом число один" Української ССР і всього Совєтського Союзу. Найновішою спробою в цьому напрямку є праця підсовєтського історика Р. Симоненка п. н. „Імперіялістична політика США щодо України в 1917-1918 рр.", опублікована у Видавництві Академії Наук УССР наприкінці 1957 року.

В рецензії на цю книжку, написаній якимось М. Каминином з дніпропетровського історичного музею і надрукованій у „Радянській Україні" з 8 січня 1958 р., пишеться, що „американський імперіялізм вже давно відрекомендував себе, як міжнародний жандарм, жорстокий душитель прогресу і свободи народів", і що саме „почесним завданням радянських істориків" є „викривати на кожному кроці справжню суть традиційної американської політики — політики безсоромного втручання у внутрішні справи інших держав, політики кривавих антинародних заколотів і підступних провокацій міжнародного маштабу". В дальшому рецензент підкреслює, що „наукова праця" Симоненка базована на „багатому фактичному матеріялі" і що вона є особливо актуальною тому, що „про ... американську експансію щодо України в роки громадянської війни спеціяльні дослідження до останнього часу були майже відсутні, а це спричинилося до поганої традиції висвітлювати події цього періоду без серйозного врахування експансіоністської політики американського імперіялізму".

Коли судити з рецензії, автор книжки про „імперіялістичну політику США щодо України в 1917-1918 рр." поставив собі майже нездійсниме завдання доказати те, чого не було. Наведені ним „факти" такі нефактичні й далекі до роблених з них тез і висновків, що звучать інколи, як справжні нісенітниці або невдалі дотепи.

Так, наприклад, для Симоненка найпершим доказом „втручання США у внутрішні справи" України є його ж власне твердження, що на першому етапі історичних подій 1917-1918-их рр., значить в часі від лютого до жовтня 1917 р., „американський посол у Петрограді Френсіс став ... постійним радником Тимчасового уряду і одним з організаторів сил контрреволюції", і що у зв'язку з цим у той час „в Росію вирушають американські „місія Рута" і „місія Стівенса" ". Тоді буцімто „значну увагу американських агентів" привернула Україна, вони буцімто повели ... „переговори з Тимчасовим урядом про будівництво на капітали Моргана залізниці Москва-Луганськ - Азовське море, про підпорядкування контролю американських монополій видобутку донецького вугілля, криворізької залізної руди, марганцевих руд Нікополя". Що мала з усім цим спільного українська Центральна Рада створена 17 березня 1917 р., яка була українським автономним урядом у той час, Симоненко і не пробує з'ясовувати, розраховуючи мабуть на те, що підсовєтські читачі не зможуть розрізнити Тимчасового Уряду Керенського від Центральної Ради, очолюваної Грушевським.

Наївно й гумористично звучать дальші твердження Симоненка про „зв'язки американських агентів з діячами Центральної Ради" й американську ... допомогу для України в ті роки. Як докази цієї „співпраці" Симоненко трактує свої ж власні, не сперті ні на якому фактичному матеріялі, твердження, що „після повернення „місії Рута" до Сполучених Штатів американські керівні кола вживають ряд заходів для посилення свого впливу на Центральну Раду", що тоді ж „розшириться сітка американських агентів на Україні", куди „зокрема, переносить свою діяльність один з керівників американської розвідки в Росії Е. Хілд" (?! чи не Гилд! — О. Р.), і що „на початку осени 1917 року на ім'я М. Грушевського було переказано через один нюйоркський банк 100,000 карбованців у переводі на російську валюту (за іншими відомостями 200,000)", що було „першою іноземною субсидією Центральній Раді". Абстрагуючи від того, що за таку „субсидію" ледве чи можна було в той час купити кілька залізничих вагонів, чи хоч би одного літака, цілком таки сміховинно звучить валютна трансакція Симоненка про „карбованці у переводі на російську валюту". Дуже характеристична для віродостойности совєтського „фактичного матеріялу" є, з одного боку, неспромога назвати банк, який пересилав Грушевському гроші, а з другого було те, що совєтські історики не відважилися виявити згідно з історичною правдою факту, що гроші, переслані з Ню Йорку на руки проф. Михайла Грушевського, не були ніякою „іноземною", значить, виплачуваною американським урядом субвенцією (яка до речі, якщо б була і справді таки виплаченою урядом ЗДА, була б сміховинно малою в порівнянні до тих 40 мільйонів і інших багатомільйонових дійсних таки субвенцій, що їх виплачували німецькі капіталісти й імперіялісти на підривну діяльність большевиків очолюваних Леніним). У згаданому часі з Ню Йорку справді таки вислано 100,000 карбованців, але були це гроші, зібрані американськими українцями й українськими установами, в першу чергу УНСоюзом і „Свободою", на допомогу українським жертвам війни, про що є докладні відомості в публікаціях УНСоюзу, зокрема, у „Свободі" та в альманаху „Українці у вільному світі" (Ню Йорк 1954).

До такої ж категорії „фактичних матеріялів", що на них побудована історична „праця" Симоненка, належать його твердження про появу в Києві „самозваного американського „консула" (визначення достоменнісінько у стилі „карбованців у переводі на російську валюту"! — О. Р.) Д. Джейкінса, „який очолив агентуру на Україні", що американські агенти „спочатку активно діяли в напрямі зриву радянсько-німецьких переговорів і провокування німецької агресії", а потім з допомогою зрадницької ... Центральної Ради „робили все від них залежне, щоб допомогти німецьким загарбникам нав'язати радянській стороні якнайважчі умови миру", і що в січні 1918 р. як „Саммерс доповідає у Вашингтоні про становище Росії", в той же самий час ... „делегація Центральної Ради на чолі з А. Галіпом ... веде переговори з представниками Антанти в Яссах". Що мали спільного обидві ці події залишиться таємницею совєтського „історика".

Але найклясичнішою нісенітницею є „теза" Симоненка, що наприкінці 1917-го і на початку 1918 року, коли „роль головних душителів свободи радянських народів" перейшла „до імперіялістів Німеччини і Австро-Угорщини", ... „остаточна переорієнтація українських буржуазних націоналістів на австро-німецьку коаліцію відбулася з відома і санкції дипломатів США і Антанти", і що „німецька інтервенція проти Радянської України і Радянської Росії, спровокована в лютому 1917 року Центральною Радою і (... — О. Р.) Троцьким, була результатом спільної змови міжнародного імперіялізму". До такого геніяльного „общего котьолка" (США, Антанта, німецька інтервенція, Центральна Рада плюс Троцький) не додумався й не додумається мабуть жаден з істориків світу.

Все ж таки ця „багата на фактичний матеріял" книжка має, за словами рецензента, і деякі недоліки, зокрема, „у ній не досить висвітлено експансіоністську політику американського імперіялізму щодо (... О. Р.) Західної України". До яких натягувань мусітиме вдаватися автор цієї майбутньої „історичної праці" і до яких нісенітниць мусітиме він договорюватися, малим прикладом цього може бути „історична праця" Р. Г. Симоненка.

О. Р.

Юрій Таркович

МІЖ МОСКВОЮ І БЕОГРАДОМ

Від 1948 року, коли Тіто уперше зірвав з Москвою, совєтсько-югославські відносини перейшли різні періоди. За життя Сталіна були моменти, коли здавалося ось-ось вибухне збройна боротьба між старим кремлівським тираном і Тітом, який сам захотів бути необмеженим диктатором. По смерті Сталіна Хрущов їздив до Београду, щоб знову нав'язати дружбу між обома комуністичними режимами. Потім мадярська революція спричинила нове напруження між Москвою і країною південних слов'ян. Останню декларацію 12-ох комуністичних країн, опрацьовану в Москві, югославська делегація відмовилася підписати, і це привело до чергового напруження. На останній Сесії Верховного Совєту в Москві Хрущов признав, що відсутність підпису югославської делегації є поганим фактом, який вказує на те, що „між союзом комуністів Югославії і іншими комуністичними партіями існують розходження в цілому ряді питань ідеологічного характеру".

Хрущов, одначе, не навів ніяких прикладів, які вказували б на конкретні причини розходження. В югославських повідомленнях також не говориться про причини непідписання Югославією цієї московської декларації. У полеміці на цю тему, що розпочалася між Москвою і Београдом, ні одна сторона не вказує на справжні причини ідеологічно-політичних розходжень. Деяку ясність в туманні натяки обох сторін вносить югославський ідеологічний журнал „Наши Розгледи", який висловлює думку Едварда Карделя, довіреної особи Тіта, що очолював югославську делегацію в Москві.

В цьому журналі читаємо, що згадана вище московська декларація говорить тільки про „капіталістичний Захід і воєнні дії в Кореї, Індо-Китаї, Індонезії тощо, але нічого не говорить про здушення угорської революції". Автор статті підкреслює, що в той час, коли в цій декларації засуджується західні країни за творення ним військових бльоків, т. зв. Варшавський пакт розглядається, як „корисний для справи миру і безпеки". І нарешті автор згаданої статті твердить, що декларація 12 комуністичних країн це — перший крок на шляху до створення Комінформу, в якому керівна роля мала б належати совєтському керівництву. А „в недавньому минулому Югославія мала дуже поганий досвід із Комінформом".

Ось, здається, в цьому й криється головна причина, чому югославська делегація відмовилася підписати московську декларацію. Югославські комуністи недалеко відійшли від своїх учителів у Москві. І Тіто, як був, так і залишився диктатором, тираном. Якщо в Югославії терор менший, як в СССР, то не тому, що югославські „націонал-комуністи" кращі, а тому, що, отримуючи величезну допомогу від ЗДА, Тіто просто не може собі на це дозволити. Він мусить, приневолений економічно-політичною ситуацією, оглядатися на Захід. В Югославії майже цілковито зліквідовано колгоспи, але це лише тому, що іншого виходу не було, що Тіто боявся катастрофального голоду. Югославські комуністи недарма вчилися в Москві — вони знають всі способи й маневри, якими користується Кремль, підбиваючи народи. Югославські провідники бояться за свою шкіру, бо добре знають, яка доля зустріла б їх, якби Хрущов засів в Београді. Так звана соціялістична солідарність в цьому випадку звела б їх, в кращому разі, до становища московських лакеїв.

Недавно совєтська столична преса, на чолі з „Правдою" і „Ізвєстіями" всіх противників московської декларації, не називаючи Югославії на ім'я, затитулувала як націоналістів, космополітів і навіть агентів буржуазії та шкідників. Якщо, мовляв, не слухаєш мудрої Москви, то стаєш ворогом, якого треба нищити. Отак застрашуванням, шантажем і погрозами кремлівська кліка все ж таки старається підкорити Югославію своєму керівництву у всіх ділянках. Београд не збирається одверто виступати проти Заходу, знаючи, що послаблення чи припинення західньої матеріяльної і до деякої міри моральної підтримки означало б кінець югославського „націонал-комуністичного" експерименту і, що найважніше, кінець югославських комуністичних керівників. Теперішній стан речей дозволяє на припущення, що Москві таки не вдасться захопити югославського „молодшого брата" доти, поки теперішнє керівництво в Београді матиме змогу боронитися. Очевидно, Тіто жаліє, що поквапився визнати східньо-німецький комуністичний режим ціною зірвання дипломатичних зв'язків із урядом в Бонні. Тіто занадто вірив, що без нього Захід не може обійтися в політично-військовій розгрі з Москвою, і вважав, що західні країни з цієї причини мусять миритися з усіма його затіями. Він гірко помилився; Захід одностайно підтримав Західню Німеччину в її дипломатично-політичній розгрі із Югославією, і београдський диктатор переконався, що не Захід без нього, а він без Заходу не може обійтися.

Василь Витвицький

У МУЗИЧНІЙ ДІЛЯНЦІ — БЕЗ ЗМІН

У голосних святкуваннях, що відбулися в Україні під кінець минулого року для відзначення сорокаріччя жовтневої революції, важливу ролю сповняли музичні імпрези. Численні концерти, оперові вистави, окремий тиждень української музики та виїзд київської оркестри і оперового театру до Москви мали показати багатство і різноманітність музичної культури в Україні.

Якби судити по відзивах у пресі, по статтях, рецензіях, розмовах з мистцями тощо, то всі ці імпрези проходили на високому рівні, збуджували глибокі хвилювання та викликали бурхливі овації. Але, коли об'єктивно приглянутися спискам виконавців та програмам імпрез, тому, що і як виконувалося і яку оцінку давала всьому тому офіційна критика, то зразу насувається ціла низка питань.

Чому на такому вирішальному для музичної культури пості, як оркестрова дириґентура, мусить обов'язково стояти не-українець? Чому українців допускається щонайвище до дириґування хорами, та ще „народніми"?

Київський оперовий театр поставив у 1957 р. вперше оперу „Милана" сучасного українського композитора молодшої ґенерації Г. Майбороди. Тема опери — „визволення і приєднання" Закарпаття до УССР. Там комуністичне підпілля і спільна боротьба угорців та українців проти „фашистських поневолювачів". Київська „Літературна Газета" (12 листопада 1957) писала з приводу вистави „Милани": „Лінія керівної ролі комуністичної партії розкрита в опері просто і природно". У пресі й на зборах проголошувалось „Милану", як значне досягнення української музики. Чи справді воно так? Чи „Милана" мистецький твір, чи тільки підкладена на музику пропаганда? Боїмося, що це ще один твір з численних мертвороджених витворів т. зв. соціялістичного реалізму, при якому українські композитори марнують свій талант, час і працю.

Тиждень української совєтської музики був, як писалося, нагодою для звітування композиторів „перед народом". Один з таких творчих звітів влаштовано для студентів Київського Політехнічного Інституту. У програмі були підряд такі твори, як „Галоп і Вальс", далі „Танець", „Незабутній вальс", „Український кадриль" та ін. Основну частину програми виконали оркестра народніх інструментів та інструментальний квінтет. Одного цього квінтету досить, щоб пізнати, які тенденції панують у сьогоднішньому керівництві музичними справами в Україні. У складі цього квінтету були: фортепіяно, гітара, клярнет, контрабас і акордеон. Самі по собі такі речі, як галоп, вальс чи кадриль, не збуджували б у нас ніякого застереження, якби їх виконувалося на товариській танцювальній „вечірці київських студентів. Там само був би на місці й акордеон, навіть у такому незвичайному товаристві, як згаданий „квінтет". Та коли з цього робиться „тиждень української музики", коли пишеться про звітування українських композиторів, то це або крайнє неуцтво, або насміх.

Було б нам дуже цікаво, чи подібна імпреза могла відбутися для московських студентів у рамцях тижня російської музики? На основі тих оглядів музичного життя Москви і Ленінграду, які доводилося читати в журналі „Советская Музыка", можемо бути певні, що на таке збезчещення російської музики ніхто не зважився б і ніхто його не толерував би.

Тимчасом орган міністерства культури УССР („Радянська Культура") у числі з 28 листопада 1957 р. писав про виступ згаданого „квінтету" у статті, затитулованій „Свято української музики". У цій самій статті говорилося про заключний концерт тижня, що відбувався в залі київського оперового театру. На цей раз не було акордеона, зате першим твором виконано „Нас осіняє ленінське знамено", далі в програмі були: „Дума про Леніна", „Буковинська полька", козацький танець („у темпераментному виконанні танцювальної групи народного хору"), дуети з опер та інша всячина.

Нечувана мішанина і нестилевість у доборі виконавців і в складенні програм імпрез, що відбувалися в столиці України і мали репрезентативний характер, це явний глум над українською культурою. Це приклад, як большевики втримують українську музику в стані провінційної обмежености і примітивізму. Методи — зрештою — давні й добре відомі. Подані тут факти свідчать тільки про те, що у цьому відношенні нічого там не змінилося.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО „УКРАЇНСЬКОГО ФАБРИКАНТА НА ВІДВІДИНАХ У ПОЛЬЩІ"

Перечитуючи, як звичайно, „Свободу", натрапив я на допис п. В. Н. під заголовком „Український фабрикант на відвідинах у Польщі". Вже самі слова „український фабрикант у Польщі", змусили прискорено забитися моє серце — і я з затаєним віддихом якнайскорше перечитав цей допис, щоб довідатись, які враження виніс цей український фабрикант у Польщі. Та ще, миліше враження мав я, коли прочитав, що цим відвідувачем був ніхто інший, як знаний цілій українській громаді Шикаго поважаний, солідний і знаний з своїх пожертв на українські цілі п. Лев Тягнибік, власник великої, модерно уладженої м'ясарні.

Мушу признатись, що дуже подобалась мені його доповідь, яку він виголосив на сходинах Товариства Українських Промисловців про свої враження з подорожі до Польщі. Особливо сподобалась його об'єктивна оцінка „відлиги" в Польщі, яка настала після познанських заворушень — як також оцінка політичного і матеріяльного положення наших людей, які опинилися не з своєї волі на терені Польщі.

Побажаним було б, щоб п. Лев Тягнибік повторив свою доповідь про враження з поїздки також на публічному виступі для широкого загалу.

Володимир Вавришин.

Шикаго, 3 лютого 1958

ЗИМА

Знову, як вчора, не радий я,
Смуток на серці заліг,
Крутиться, сіється, падає
Бурею дальньою сніг.

Доля сніжинками холоду
Падає в душу мою,
Швидко ж осипалась молодість
Квіткою в рідним краю.

Вихряться спогадів парості,
Щастя й країни нема.
З образом сивої старости
Вже шкутильгає зима.

Що ж я старчисі пожертвую?
Всюди ненависть і зло.
Тільки любов'ю безсмертною
Серце моє розцвіло.

ВАСИЛЬ ДУБИНА

О. Животко-Чернова

АБРАГАМ ЛИНКОЛН

(2)

Такий розсяг студій у зв'язку з позитивною настановою авторів є виявом признання і великої пошани. Справді можна сказати, що в наші дні нема людини, яка висловлювалася б про Линколна з тінню неповаги. А було інакше..

Линколн може бути трагічним символом провідника, упослідженого сучасниками і звеличеного наступниками. Линколна, якого за життя обкидали болотом, ображали найгіршими висловами, портрети якого топтали ногами, наступники піднесли на найвищий п'єдестал. Мученик за життя став майже святим для нащадків мучителів.

Щороку в день 12-го лютого країна відзначає його пам'ять. Приділює і наша преса місце для відзначення цього дня. Згадуючи про цю надзвичайну постать американської історії, один із часописів кинув легкий докір в сторону українського громадянства — мовляв, ми дуже мало знаємо про Линколна, а треба б було. Правда одно і друге. Треба б знати, і не тільки з чемности, а й тому, що в тутешній минувшині є багато такого, що викликає асоціяції, наводить на порівняння. Взяти хоч би відношення сучасників до своїх провідників. Американці відносяться до них подібно, як ми, тобто їх відношення занадто залежне від доби лихої чи доброї, від успіхів чи невдач політичного порядку. Наріканнями на провід люди улегшують собі життя, забуваючи про свою частку вини. Живемо, власне, у такій критичній добі. Все шукаємо козлів відпущення за катастрофи світового порядку, за свої власні хиби.

Правда, є це людське, а все ж у такій власне добі треба уважно поглянути в минуле, бо там лежать причини сучасного, там можна знайти помилки минулих, за які несуть кару й нащадки, і там сяють їхні великі діла, якими ті нащадки можуть пишатись.

Линколна висунув на історичний кін демос, ота рухлива, сирова маса пограниччя в критичній добі розщеплення нації історично зовсім недавно об'єднаної під стягом Унії (затверджено Унію артикулом Федерації 1778 року). Це ідейне розщеплення привело до громадянської війни з усіма її жахіттями, з масовою втратою дуже цінних суспільно елементів.

Розщеплення намічається і в сьогоднішньому американському суспільстві не менше загрозливе, хоч проходить воно у зовсім іншому пляні. Тоді воно виникло всередині нації на ґрунті різниці в поглядах на інституцію невільництва. Тепер розщеплення відбувається від рефлексів ззовні, на ґрунті відношення до комуністичної ідеології. Всім відомо, як спритно використовує Москва льояльність устрою ЗДА для ширення пропаганди, явної й підривної розкладової праці.

Линколн, цей американський Езоп, як його часом називають, був мистцем афоризму і вмів виносити вироки сконденсованої правди. Їх є дуже багато, і багато з них створені наче для сьогоднішнього дня. Ось один, для прикладу: „Цю країну не можна подолати ззовні, вона може бути розсаджена тільки зсередини".

Линколн був свідомий величезних потенціяльних сил Америки і її оборонних ресурсів. Ця власне свідомість продиктувала йому цей афоризм, кожне слово якого є діючим і сьогодні. Потенціял сил існує надалі. Треба тільки волі використати ті сили, щоб знищити загрозу, доки вона не стала безпосередньою. Але з природі американського народу є небезпечна риса, яку також геніяльно підмітив Линколн і сформулював так: „Народ думає, що можна знайти шлях до миру в той час, як треба боротись". Так було і так є тепер.

Боротись — значить поносити криваві жертви. Ніхто не хоче війни, а найменше її могла хотіти така людина, як Линколн, безкраю добра і наскрізь миролюбна, людина винняткової м'якости, людина, яка не раз висловлювала здивовання перед іронією долі, що саме її поставила в центр кривавих подій.

Миролюбність і поступливість — прекрасна, шляхетна риса, але, переходячи певну межу, вона стає пороком. Тому згадану думку Линколна треба повсякчас повторювати, як загрозливе мементо для тих, які хочуть миру за всяку ціну. Для Линколна боротись чи поступатись ніколи не було проблемою, він вірив, що двох можливостей не може бути. Цю думку він висловив так: „Як нація вільних людей, ми мусимо пережити все або згинути від самогубства".

Подивугідним є, як витримав Линколн, як проніс свій тягар до кінця. На своєму пості він був фатально самотній. Кабінет міністрів був настроєний в цілому проти президента, а члени його не об'єднані між собою. Там бо сиділи Чейз і Сіворд, дистинговані джентлмени, які з погордою дивилися на провінціяльного адвоката, які самі були претендентами на номінацію від молодої Республіканської партії, які її не дістали і не могли цього забути. Там сидів міністер оборони Стантон, який погорджував Линколном, вважаючи його нездалим до президентства. Взагалі було багато й одвертих суґестій щодо резиґнації його з президентури. Конгрес був проти Линколна до такої міри, що коли прийшло до нових виборів і почала кристалізуватись суспільна опінія щодо затримання статус кво, тобто переобрання Линколна, то не було в Конгресі ні одного члена, який би був за Линколна.

(Далі буде)

ВІДЗНАЧЕННЯ РОКОВИН 22-го СІЧНЯ У ДЕНВЕРІ

Урядження святочних академій для відзначування наших історичних подій мас кращі вигляди по місцевостях більшого скупчення українців і міграції. В більшому середовищу завсіди скоріше знайдуться сили для виконання мистецької програми, як в академіях, улаштованих для нашого громадянства по менших місцевостях, а також у виступах з тієї нагоди на телевізії, чи радіо перед американською публікою, або слухачами. Але на практиці показується, що добра воля навіть малої громади людей може зробити багато.

Одногодинну радіопередачу з нагоди 40-річчя 22-го Січня зорганізувала для американських слухачів Українсько-Американська Громада в Денвер, Колорадо в дні 19-го січня ц. р. через місцеву популярну радіостацію KFLM, вільму з цього, що передає найкращу клясичну музику.

Мовна частина програми була передавана в англійській мові та була переплітана українськими піснями і музикою з платівок у виконанню найкращих наших мистецьких сил в Україні. Говорив радіовий спікер, що має прекрасну дикцію і милий баритоновий голос, та втішається немалим числом культурних слухачів.

Дуже змістовний і цікавий текст передачі, виготовлений Українсько - Американською Громадою, інформував слухача про історію України, про сильну і високо - культурну Київську Державу і ріку Дніпро, як головну артерію торгівлі, про Козацьку- Державу та про підступне загарбання Москвою цієї Держави. З'ясував спікер теж про ролю Шевченка у відродженні української нації.. Наприкінці цієї передачі переплітаної піснями говорив спікер про створення української державности в 1917-20 рр., підкреслюючи що була вона створена на правдивих демократичних засадах і що в ній були забезпечені повні горожанські права всім меншостям.

Кілька днів перед передачею Українсько - Американська Громада розіслала кількасот повідомлень, а радше запрошень до різних американців, щоб слухали цю передачу. В запрошенні повідомлено, що в часі, коли понад нашими головами літають „спутники", ми не повинні легковажити собі противника, а повинні старатись пізнати не тільки його сильніші, але також слабі сторони. Саме про ці слабі сторони Росії була мова в передачі в неділю 19-го січня.

Ця передача була також опублікована в найбільшім місцевім щоденнику „Ди Денвер Пост".

Управа Укр. - Амер. Громади одержала признання і подяку за цю передачу від слухачів своїх та американців. Американці захоплювались „українською піснею, чудовими голосами українців та цікавими інформаціями про Україну". Деякі запитували, коли буде наступна українська передача.

Варто, щоб приклад Денверу захопив теж інші українські-громади до зорганізування таких передач хоч один раз в році, з нагоди наших національних свят. При нинішніх фонографічних досягненнях організування таких передач зовсім легке. Зробивши добрий вибір платівок, та підготовивши солідний текст програми, передачу може зробити навіть одна людина і то таку, яка не багато причиниться від програми передачі, в якій бере участь кількадесять добрих артистів.

Передача переплітана добрими піснями і музикою легко знаходить слухача. Очевидно, що платівкам, виконаним аматорами, не повинно бути місця в такій передачі. Найкраще вибирати добрі мистецькі платівки. Більше користи з робити таку передачу через більш популярну, хоч і дорожчу радіостацію, та через доброго спікера, бо тоді успіх запевнений згори.

Багато міг би допомогти УККА, видаючи стандартні, але добре опрацьовані тексти для радіових передач, з нагоди таких роковин як 22-го Січня, Шевченківські та Першого Листопада. Скажім на сорок хвилин часу кожна. Щодо пісень і музики, то УККА міг би також через наших знавців порадити, які пісні, чи музика найкраще надаються в даному місці передачі.

Напевно, що не мало наших малих громад скористали б з таких улегшень, бо не в кожній малій громаді знайдуться люди, які самі можуть уложити програму.

В „Ди Денвер Пост" з 1-го лютого ц. р., вміщено статтю Українсько - Американської Громади з нагоди 22-го Січня п. н. „Ахіллева п'ята Росії", в якій вказується на найбільшу слабість совєтської Росії — на поневолені нею народи, які як сказано в статті, були колись окремими вільними державами із власною історією та культурою. Між поневоленими Москвою народами є 40-мільйоновий український нарід, який 22го січня, 1918 р., по тяжкій боротьбі з Росією створив і проголосив незалежність, що її однак Москва знову знищила. Український нарід — сказано далі, не склав зброї. У відповідний момент він не буде допомагати Москві в її загарбницьких цілях, а стане знову творити свою державну незалежність.

В неділю 26-го січня ц. р. в обидвох українських церквах Денверу відправлено молебні в намірення Українського Народу. А вечором відбулася Святочна Академія, в програму якої входили: промови, відчитання універсалів з IV. Універсалу, спів мішаного хору під управою п. Ярослава Нижника та деклямації.

К. К.

СТЕП ТА ЙОГО МИСТЕЦТВО

На таку цікаву тему відбулася в кінці листопада, доповідь п. Александра Лагутенка; в, в „Українському Домі" в Парижі, з рамени Українського Академічного Товариства. Доповідач зазнайомив присутніх, що заповнили залю, зі степовою полосою, що простягається від „Китайського муру" почерез зловіщої нам Алтай та Казахстан до України та закінчується на мадярській „пушті" під Будапештом. Окрему породу людей витворив степ — суворих, відважних, в потребі жорстоких, з погордою для „гречкосіїв", що немов хробаки риються в землі. Степові люди воліють бути руйнниками аніж будівничими. Степовики це вроджені мисливці, завзяті вояки і захоплені стратеги. В XII-ому і XIII сторіччях степовики заволоділи східньою та середньою Европою, хоч їхні військові сили не були чисельні.

Через наступ азійських степовиків занепала — за твердженням доповідача — наша Княжа Держава.

Степові провідники відзначалися розумом і добрим орієнтаційним змислом. Але зетони, ані хрестоносні лицарі не могли рівнятися з ними щодо стратегічної тактики або знання психології ворога. Степовики — це не залишали за собою величавих будівель, фортець чи інших споруд, бо вони не прив'язувались до місця, були номадами. Лише в їх могилах (прим. в Нікополі на Україні), знайшли вчені, що їх розкопували, багато золотих, незвичайно майстерних прикрас, які за словами п. Лагутенка: — „Москва накрала тонами на Україні та вивезла в свій „Ермітаж", щоб пишатися — „своєю минувшиною" — до якої москалі, як нестеповий нарід, не мають найменшого права . . .".

Небуденна тема була передана цікаво і безпосередньо. Висвітлення мистецьких зразків степової творчости, зокрема тих, що находяться в „Ермітажі", зацікавили глядачів. Голова Українського Академічного Товариства проф. Ол. Шульгин подякував теплими словами за всіх присутніх доповідачеві. Дискусія не могла відбутися, бо доповідач, який живе в ірівськім старечім домі в Абондан, поспішав на поїзд. Слухачі висказали побажання, щоби частіше запрошувати п. Лагутенка на доповідача, та щоб наші вищі ці поцікавилися його працями на мистецькі теми.

Л. В.

Діфенбейкер заявляє, що міжнародна агенція повинна контролювати космічні простори

Торонто. — Канадійський прем'єр Джан Дж. Діфенбейкер промовляв на зборах Товариства Канадійських Адвокатів і заявив, що треба б створити міжнародну агенцію, яка контролювала б космічні простори. Він сказав, що світові правники повинні підготовити закон, згідно з яким можна було б контролювати космічні простори так, як цього вимагає міжнародна політика. Ця нова агенція, зорганізована на взір Міжнародної Комісії Атомової Енергії, мала б дбати про те, щоб „космічних просторів використовувано тільки для наукових і мирних цілей". Прем'єр Діфенбейкер домагається, щоб заключити міжнародну конвенцію, без порозуміння з якою не можна б вистрілювати штучні сателіти і керовані ракети в космічні простори. Всі держави, малі й великі, мали б мати рівні права в космічних просторах над своїми територіями до висоти 300 миль, а простори понад тією висотою мали б бути доступні для літаків всіх держав.

Короткі Вістки

● З Японії відкликано всі американські війська, які стаціонували там від часу закінчення останньої війни. Залишилось ще коло 40.000 летунів і летунського персоналу та 20,000 моряків на летунсько-морській базі в Окінаві. Відкликання війська з Японії сталося на просьбу японського прем'єра Кіші, висловлену під час його останньої візити у Вашингтоні. Японія домагається також передачі їй цивільної адміністрації на Окінаві, але ЗДА на це не погоджуються.

● Південно - африканський уряд у військовому порті Сімонстаун, який донедавна був англійською морською базою, заніс Богослужби в місцевій англіканській церкві виключно для білих. Усі Церкви в Південній Африці протестували проти сегрегаційної політики уряду також в церковній ділянці, але уряд не взяв цих протестів під увагу.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ютика, Н. Й.

Українська молодь відзначила 40-Річчя Української Державности.

Місцевий Відділ Українського Конгресового Комітету Америки запланував був на більшу скалю відсвяткувати 40-Річчя Проголошення Української Державности. Пороблено були відповідні заходи в тім напрямку. Однак, з різних причин свято відкликане.

Та бувають випадки, що в нещастю трапляється щастя. Тим щастям була місцева молодь, яка вже давно зорганізувалася в Український Клюб Молоді, щоб таким чином зберегтися при українській спільноті. Вільша кількість цієї молоді вихована з рідного краю в пелюшках, роджена на скитальщині, або роджена теж далеко від рідного краю, в ново придбаній батьківщині. Ця молодь не мала нічого спільного з 22-им січня 1918 року, але їй припала велика честь заступити їхніх батьків, що творили і зрошували своєю кров'ю 22-ий січень, гідно відсвяткувати те, що їхні батьки творили. Дня 2-го лютого 1958 року, в одній з репрезентаційних заль Ютики, відбулося свято відзначення 40-Річчя Проголошення Української Державности, влаштоване українською молоддю.

Свято відкрив студент Грицько Гуцал; в своїй промові він твердо підкреслив: „Ми, молодь, зорганізовані в молодечий клюб, молодь, яка мало знає, або взагалі нічого не знає про нашу Батьківщину — Україну, маємо за завдання ступати слідами наших предків, бо в нас пливе українська кров, б'ється українське серце".

Короткий, але змістовний реферат виголосив інж. Ігор Кошелевич. Студентка Наталка Топольницька і студент Володимир Літинський відспівали дует „Тихесенький вечір" — музика Степенка, і арію з „Запорожця за Дунаєм", при акомпаніяменті п. Олени Кокодинської. Декламували студенти пп. Марійка Ворник і Микола Ройко. Інші члени клюбу виконали кілька народних танків. Студентка Державної музичної школи пані Наталка Топольницька виконала чотири арії з опер Кармен, Лабоген і Мадам Ботерфляй, при акомпаніяменті професора Магендакса. Молоду співачку публіка обдарувала рясними оплесками.

Під кінець виконано членами молодечого клюбу дві українські пісні „Вкраїно, Мати" — муз. Степенка, і „Україно" — муз. Е. Козака, під диригентурою п. Олени Кокодинської. Свято закінчено відспіванням „Ще не вмерла Україна" всією присутньою публікою, яка заповнила була досить простору залю.

В. Запаранюк.

Дітройт,Міш.

Річні Загальні Збори Відділу Тов. „Самопоміч".

В дні 19 січня 1958 р. відбулися Річні Загальні Збори Відділу Т-ва „Самопоміч" в Дітройті. Після звідомлення голови Відділу інж. Данила Березовського з діяльности Управи і представників поодиноких референтів з діяльности їхніх ганів Т-ва з діяльности Т-ва з ресортів, контрольна комісія поставила пропозиції уділити уступаючій Управі Т-ва абсолюторію. По прийнятті Зборами внесення контрольної комісії приступлено до вибору нової Управи Відділу, до якої увійшли: д-р Олександер Мадзій, інж. голова, Роман Данько — 1-ий заступник голови, п. Евгенія Запорожець — 2-ий заст. голови, Йосиф Крупка — секретар, о. Ярослав Книгиницький і о. Олександер Биковець — Відділ суспільної опіки, Іван Кульчицький — скарбник; контрольна комісія: дир. Іван Вілоус, інж. Данило Березовський і інж. Роман Крохмалюк; Товариський Суд: мгр. Михайло Дужий, д-р Володимир Чаве і проф. П. Гайда. Бюро нової Управи міститься під ч. 10338 Дж. Кампау, вул. в Дітройті-Гемтремку. О. М.

● Східньо-німецькі комуністи стягнули з поїзда, в якому вертались з Москви до Західньої Німеччини учені, вивезені большевиками до СССР після закінчення війни, — трьох учених разом з родинами, разом 12 осіб. Як заявили комуністи, вони „змінили думку" і рішили не їхати до Західньої Німеччини.

У справі поштової доставки „Свободи"

„Свобода" появляється кожного дня (за вимком неділі, а понеділкове англомовне число появляється разом із суботним українським виданням) з датою наступного дня, а на пошту її доставляється кожного дня її появи, себто по полудні перед датою, яка зазначена на самій газеті. Доставу „Свобода" на пошту полішено, для добра та в інтересі її читачів, перед пів роком, придбавши власний автомобіль, що ним перевозиться газету до недалекого головного поштового уряду. Тим не менше деякі з читачів усе ще жаліються на нерегулярну доставу „Свободи" листоношами до їх домів. Щоб могти цю справу знову перевірити і полішити, прохаємо тих читачів, яким „Свободу" доставляє пошта нерегулярно, зголосити це до Адміністрації „Свободи", подаючи своє ім'я і прізвище, адресу (включно з поштовою зоною) та зазначуючи нерегулярність: запізню доставу, доставу „збірну", себто по кілька чисел одночасно в тижні і т. п. Ці дані потрібні для інтервенції в головному поштовому уряді для полішення доставки „Свободи" місцевими поштовими урядами і листоношами.

ДОБРЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ — ЦЕ КІНЕЦЬ ТУРБОТАМ ПРО МАЙБУТНІСТЬ ДЛЯ ВАС І ВАШИХ РІДНИХ. ЦЕ МОЖЕТЕ ВПОВНІ ОСЯГНУТИ, КОЛИ ВІЗЬМЕТЕ ОДНЕ ІЗ ОДИНАДЦЯТИ РІЗНИХ РОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА СУМИ ДО 5,000 ДОЛ. В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ.

• ДО ВИНАЙМУ • FOR RENT •

ДО ВИНАЙМУ
від 1-го березня 1958 р.
5 кімнат, 1-ий поверх.
Український 2-род. дім
в Нюарку, Н. Дж.
179 Millford Avenue
Тел.: BI 3-1923

• BUSINESS OPPORTUNITY •

З причини смерти чоловіка
ПРОДАЮ ДІМ
маленький готель.
Поміркована ціна. Також є умебльовані кімнати до винайму. Інформації:
325 E. 9th St., New York
від год. 11-4 по пол.,
або тел.: SPring 7-0929

• REAL ESTATE •

240 E. 6th Street
NEW YORK 3, N. Y.

АСТОРІЯ — 1 род., 6 кімн., 2 модерні лазнички. Дешева перерібка на 2 род. Податок $200. Повна ціна $13.000

БРОНКС — 22 род., мур., в укр. дільниці, оливне огрів. Річний дохід $ 12.500. Ціна $ 53,000.

Якщо хочете продати свій дім чи бизнес, зголосіться або зателефонуйте до нас:
GRamercy 5-9070

НОВІ ВІДДІЛИ в НЮАРКУ

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

39 RAYMOND PLAZA W.
(Cor. Market Street)
NEWARK, N. J.
Тел.: MI 2-5334

(НАША ФІРМА НАВПРОТИ СТАЦІІ ПЕНСИЛВЕНІЯ).

ВИСИЛАЄМО ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ.

- Скора обслуга
- Поміркованi ціни
- Гарантована поштова посвідка доставки
- Особлива увага для тих, що посилають з других міст
- Посилки летунською поштою відсилається негайно
- Ви можете одержати в нашім бюрі все, що потрібно до висилки.

Бюро відкрите:
ЩОДЕННО, включаючи СУБОТУ
від 9-ої рано до 5-ої вечора.

ЦАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ, КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНГС
BUY U.S. SAVING BONDS

• Праця — Help Wanted — Agency — Праця •

Шукаєте праці — шукаєте робітника?

Зверніться до Агенції Посередництва Праці
TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY
33 — 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. ORchard 4-1137
Особливо потрібні кваліфіковані, або некваліфіковані робітники до праці в ресторанах
КУХАРІ, БУФЕТОВІ (COUNTERMEN), КЕЛЬНЕРИ, ПОСЛУГАЧІ, ПОМИВАЧІ і ін.
• Заходьте до нашої Агенції, яка існує вже 30 років! •
Наша Агенція відома, що дає охочим добру й добре платну працю! Переконайтеся про це!
JOHN GELETY, власник

• MISCELLANEOUS •

НА ГАРНИЙ СПОМИН ... КУПІТЬ ПАМ'ЯТНИК У

ROSE HILL MONUMENTS
184 Union Ave. (near Lyons Ave.) Irvington, New Jersey
Українські продавці — S. ZELINSKY — PHILIP CHUY
Ми обслуговуємо і ставляємо пам'ятники на всіх цвинтарях в околиці 100 миль. — Також робимо написи.
Тел.: ESsex 2-0468

ШКІРА до всіх частин Европи

Найкращий ЮХТ зі всіма додатками на 4 ПАРИ ЧОБІТ з ПЕРЕСИЛКОЮ, обезпеченням та оплатою мита —	$ 89.50
ШКІРА БОКС з усіми додатками, як вище, на на 4 ПАРИ ЧОБІТ	$ 97.50
Ця сама шкіра (БОКС) на 6 ПАР ЧЕРЕВИКІВ з холявками	$ 78.00
Або ЮХТ, як вище	$ 72.00

ШКІРУ ВИСИЛАЄМО БЕЗПОСЕРЕДНЬО, З ВЛАСНОЇ ГУРТІВНІ — негайно по одержанні замовлення — Вашій Родині.
— Маємо великий вибір шкіри. —
◆ Уділяємо інформації в українській мові. ◆
N. Y. & N. J. LEATHER CO.
S. GOLDBLATT Prop.
186 Monroe Street — PRescott 7-5037 — PASSAIC, N. J.
Фірма існує вже 50 років.

HOLLYWOOD BEACH, Florida

(6 миль на північ від півн. Miami)
Маємо МОТЕЛЬ-АПАРТАМЕНТИ: спальні з кухнею і лазничкою.
ВСІ ВИГОДИ: до моря 30 кроків, близько склепи, пошта і ресторани. — Морські і сонячні купелі цілий рік.
ПРОСИМО ЗАЇХАТИ ДО НАС НА ВІДПОЧИНОК!
SEAGATE MOTEL-APARTMENTS
308 Pierce Street HOLLYWOOD, Florida
Telephone: WA. 3-1777
M. J. HORODYSKYJ — власник

Засновано 1920 р. Tel.: AL 4-8779

KOWBASNIUK AGENCY

НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО
286 E. 10th Street New York 9, N. Y.

ВСІ РОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ —
ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ
БІЛЕТИ НА КОРАБЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ.
ВСЯКІ ІМІГРАЦІЙНІ СПРАВИ.
ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ й АЗІЇ
(Жадайте наших КАТАЛОГІВ)
Міжнародні поштові перекази.

Федеральний і стейтовий податкові звіти
(INCOME TAX)
Віра КОВБАСНЮК-ШУМЕНКО Антін ШУМЕНКО

Години: 10 рано до 8 вечора. Субота: 10 рано до 4 по пол.
Неділя: 10:30 рано до 2 год. по пол.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

РІВЕРГЕД, Л. Ай. — Повідомляється всіх членів Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 256, що **Панахида за померлих членів** відбудеться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 4-ій по пол., а опісля **Молебень і посвячення нових прапорів: американського й українського.** По Панахиді відбудуться місячні збори і вибір делеґата і заступника на конвенцію УНСоюзу. Проситься всіх членів явитися і взяти участь а також вирівняти свої вкладки. По зборах, з тої нагоди відбудеться **вечера** для для всіх членів і гостей. — О. Недошитко, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 342, відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 2-ій по пол., в церковній залі. — І. Гундяк, секр.

ШИКАҐО, Ілл. — Т-во „Леви", 399 Відд., повідомляє своїх членів, що **Річні збори** відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 12-ій впол., в домівці „Бесіда" — при 2410 W. Chicago Ave. На порядку нарад вибір Управи на 1958 рік та делеґата і його заступника на конвенцію, УНСоюзу. — В. Кашуба, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. — Відд. 372 ім. І. Франка, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 15-го лютого 1958 р., о год. 7:30 веч., в домі Лонишиного — 922 W. 5th St. Проситься всіх членів прибути численно на ці збори. — Ю. Лонишин, рек. секр.

ХВОРІ, НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ!

ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ ЗІЛЛЯ Д-ра П. МІЛЛЕРА, а вже завтра почуєтесь краще.

Зілля це не вариться, ані не запарюється, а вживається його в природнім виді, так, як є у пачці. Тим то воно таке помічне й корисне.

Всі, що хворіють на недугу шлунка, як квасн шлунка, ґази, запір, нестравність, відбивання, завороти голови, біль у крижах, короткий віддих, жіночі недомагання, гемороіди, ревматичні болі й інші недомагання, повинні ще сьогодні зажити зілля Д-ра МІЛЛЕРА, п. н.

"J. M. L. Herb Compound # 6" а вже завтра почуєтесь краще. **Зілля це повинно находитися, як перша поміч, у кожній хаті.**

Ціна одної пачки, враз із поштовою пересилкою $ 6.85. Якщо бажаєте зробити свойому приятелеві вартісний дарунок, тоді дві пачки тільки $ 10.00 з пересилкою.

Висилаємо також наше зілля до всіх країн Европи.

Пишіть зараз долучаючи чек, або Money Order, на адресу:

THE MILLER CO., Inc.
Dpt. 41, 790 Broad Street
Newark, N. J.

МАГОНОЙ СІТІ, Па. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 305, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 11-ій ранку по другій Службі Божій. Проситься членів місцевих і позамісцевих прибути на означений час, вирівняти свої залеглості та вибрати делеґата і його заступника на конвенцію УНСоюзу, яка відбудеться в місяці травні ц. р. у Клівленді. — М. Гентош, секр.; С. Кічула, предс.; Н. Батіг, кас.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори 489 Відд. відбудуться в п'ятницю, 14-го лютого 1958 р., в приміщенні при 80 Іст 1-ша вул., кімн. ч 11. Початок о год. 7-ій веч. Просимо всіх членів прибути. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Т-во „Згода", Відд. 358, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в суботу, 16-го лютого 1958 р., о год. 2:30 по пол., в УНДомі — 2255 W. 14th St. На порядку: звіти і вибір делеґата на конвенцію УНСоюзу, що відбудеться в травні ц. р. — А. Гавриляк, предс.; С. Паливода, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. — Місячні збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 206, вібудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., в парафіяльній залі при 74 Геррис Еве., о год. 1-ій по пол. Обов'язком кожного члена Т-ва і Відділу прийти на ці збори. На порядку: вибір делеґатів на 24-ту конвенцію УНСоюзу та деякі важливі справи до обговорення і полагодження. — В. Киндефорський, предс.; І. Кокольський, секр.

БАЛТІМОРЕ, (Куртіс Бей, Мд. — Б-во св. Арх. Михаїла, Відд. 55, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться у неділю, 16-го лютого 1958 року, о год. 10:30 ранку, після другої Служби Божої, у церковній залі — 1506 Church St. Проситься членів прибти, вирівняти місячні вкладки та вибрати делеґата на конвенцію УНСоюзу. — М. Смоляк, предс.; П. Демчук, кас.; А. Ціздин, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Звичайні місячні збори членів Б-ва св. Юрія, Відд. 239, відбудуться в суботу, 15-го лютого (третя субота місяця), від год. 5-7 веч., при 847 N. Franklin, в домі Укр. Амер. Горожан. Крім полагодження біжучих справ і збирання членських вкладок, від год. 6-ої відбудуться вибори делеґатів на конвенцію УНСоюзу, яка відбудеться в Клівленді. — д-р В. Ґалан, предс.; М. Ковальчук, секр.

ШИКАҐО, Ілл. — Б-во св. о. Миколая, Відд. 106, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 12-ій впол., в Домі Відділів УНС при 843 N. Western Ave. Проситься всіх членів взяти участь. Одночасно повідомляється всіх членів, а передусім тих, які не були присітні на річних загальних зборах, що такі збори відбулися в неділю, 26-го січня, в тому ж приміщенні і на яких вибрано керівні органи на 1958 рік та делеґатів на конвенцію УНСоюзу. В склад Управи ввійшли: Й. Коцовський, предс.; В. Любас, заст.; Г. Дацьків, фін. секр.; М. Попіль, кас.; В. Івасютин, секр.; Контр. Комісія: д-р С. Самбірський, А. Косович, В. Клепач. Прапорщики: І. Рібий, С. Ковалів, П. Гошко, дверник. Делеґати на конвенцію: Гр. Дацьків, М. Попіль, А. Косович. Заступники: Й. Коцовський, В. Любас і В. Івасютин.

Філателісти!

ПРОДАЮ
ПОШТОВІ МАРКИ УКРАЇНИ
державні і недержавні випуски.
Великий вибір марок, бльоків, повністок, конверт і філателістичної літератури. Також приймаю до продажі і купую подібний матеріял.
Писати на адресу:
JOHN BULAT
P. O. Box 91 Yonkers, N. Y., USA

НАШІ ВИДАННЯ

1. ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ — Проф. М. Дольницький $ 1.50
2. НОВА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ — Проф. І. Крипякевич і Проф. М. Дольницький 48 ілюстр. у тексті. Обгортка Е. Козака (брош.) $ 2.50 (в оправі) $ 3.50
3. ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ — Проф. Вол. Радзикевич, нове доповнене видання у трьох томах (брош.) $ 4.50 (в оправі) $ 6.00

Всі книжки апробовані Шкільною Радою при УККА і творять основний курс українознавства. — Замовляти:
UKRAINSKA KNYHARNIA
19157 Wexford Street, Detroit 34, Mich., U.S.A.

НЮАРК, Н. Дж. — Т-во ім. Б. Хмельницького, Відд. 133, відбуде місячні збори в суботу, 15-го лютого 1958 р., о год. 8-ій веч., в Українській Централі — при 180 Вільям вул. Проситься усіх членів прибути на ці збори. На порядку: важливі справи, включно з вибором делеґата на конвенцію УНСоюзу. — Управа.

ШИКАҐО, Ілл. — Управа С-ва Рожд. Пресв. Діви Марії, Відд. 259, повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 1:30 по пол., в церковній залі. — П. Трусяк, секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Відд. 97 Т-ва ім. І. Франка, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 року, в церковній залі — 47 Hope Ave., о год. 2-ій по пол. — В. Бродський

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Дністер", 430 Відд., повідомляє своїх членів, що в неділю, 16-го лютого 1958 р. відбудуться в Укр. Клюбі при 847 Н. Френклін вул. звичайні збори, в цілі вибору делеґатів на конвенцію, а в слід за тим **Річні збори.** Початок о год. 1-ій по пол. Просимо всіх Шановних Членів про численну участь. — О. Бакай, секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Управа 42 Відд., повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 року, о год. 2-ій по пол., в УНДомі при 237 Hope Ave. На зборах будуть полагоджуватися важливі справи, тому просимо всіх прийти, а крім цього, буде вибір делеґатів на 24-ту конвенцію УНСоюзу. На річних зборах вибрано нову Управу в такому складі: В. Новацький, предс.; М. Ткач, заст.; П. Головачук, фін. секр.; Н. Михайлишин, кас.; В. Марущак, рек. секр. Контр. Комісія: М. Брездень, гол.; М. Тижбір й Ф. Гурин, члени. Опікуни хворих: А. Барна, Г. Романів. Мужі довір'я: І. Блиха й Е. Саґаш. Прапорщики: І. Білоган й М. Тиньо. Господар: І. Хомко.

Посмертні Згадки

ГРИГОРІЙ БЕЛЮХ, довголітній член Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 126 УНСоюзу в Сликвіл, Па., помер 16 грудня 1957 р., на 79 р. життя. До УНСоюзу вписався 1923 року. Покійний походив зі села Монастирець, пов. Ліско, Зах. Україна. Полишив у смутку 2-ох синів, Йосифа і Михайла, 2 замужні доньки, Марію і Анну та 12 внуків. Похорон відбувся 19-го грудня 1957 р., з пох. заведення, до римо-кат. церкви, при участі Родини, Знайомих і Членів, а опісля на цвинтар в Експорт, Па., — В. Й. П!
Гр. Дидів, секр.

СТЕФАН ДРОЗД, член Б-ва св. Стефана, Відд. 221 УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., помер випадковою смертю, 18-го січня 1958 р., на 47 році життя. Покійний народився в с. Січов, пов. Стрий, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Марію. Похоронено його 21-го січня, при участі Родини, Членів Відділу та Приятелів, на цвинтарі св. о. Миколая. — В. Й. П!
Т. Шпікула, секр.

ЙОСИФ ФЕДУН, довголітній член Б-ва св. Стефана, Відд. 221 УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., упокоївся в Бозі 14-го січня 1958 р., на 71 році життя. Покійний був родом з села Добряни, пов. Стрий, Зах. Україна. Полишив у смутку 2 доньки, Розалію і Ольгу та 4 внуків. Похорон відбувся 17-го січня 1958 р., з укр. греко-кат. церкви св. о. Миколая, при участі Родини, Членів Б-ва і Приятелів, на цвинтар св. о. Миколая. — В. Й. П!
Т. Шпікула, секр.

КАРАСЬ МИХАЙЛО, довголітній член Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 251 в Клівленді, О., упокоївся, по довгій недузі, дня 30-го січня 1958 р., на 72 році життя. Покійний походив зі села Явірник Руський, пов. Добромиль, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Марію і сестру Єву Загребельну. Похорон відбувся 1-го лютого 1958 р., з пох. заведення, до церкви св. ап. Петра й Павла, а опісля на кат. цвинтар, при участі Дружини, Членів Т-ва та Приятелів. — В. Й. П!
Я. Кравчук, секр.

В глибокому смутку повідомляємо, що дня 24-го січня 1958 р., помер, на удар серця, в Буенос Айресі, на 57-му році життя,

ЛІКАР
д-р Володимир КАРАНОВИЧ

Горем прибиті:
КАТРЯ — дружина
ІГОР і ТАЛЯ — діти
ЛЮБА ЛУЦЬКА — сестра

ПОДЯКА

Цією дорогою хочемо зложити щиросердечну подяку всім Тим, які зложили свої співчуття особисто і письменно в нашому родинному смутку і горю, яке навістило нас, дня 2-го лютого 1958 року, забравши від нас назавжди

НАШУ НАЙДОРОЖЧУ МАМУ
бл. п. МАРІЮ ЛЬОРХ

Дякуємо п. д-рові Уруському за його невтомну лікарську опіку до останньої хвилини, о. о. Василіянам при українській кат. церкві св. Юрія в Ню Йорку за похоронні відправи. Похоронному заведенню п. Петра Яреми, за солідну обслугу, Всім односельчанам села Синевідсько Вижне і Знайомим, які взяли участь в Похороні, що відбувся, дня 5-го лютого 1958 р.

Горем прибиті:
ФРАНЬО — чоловік.
СТЕФАН — син.
ХРИСТИНА — синова

НЮАРК, Н. Дж. — Б-во св. І. Хрестителя, Відд. 76, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 1-ій по пол. Проситься членів прибути на ці збори. На порядку: важливі справи до полагодження і вибір делеґатів на конвенцію УНСоюзу. Маємо вже календарі „Свободи" до продажі. Довгуючих членів просимо вирівняти свої залеглі вкладки, бо в противному разі, будуть суспендовані. На річних зборах, які відбулися 15 грудня 1957 р. був перевибраний уряд на 1958 р.: С. Мриґлод, гол.; М. Сороколіт, кас.; В. Салабун, секр.

БЕТЛЕГЕМ, Па. — Б-во св. Димитрія, Відд. 288, повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 15-го лютого 1958 р., о год. 7-ій веч, в церковній залі. Проситься членів прибути і вирівняти свої річні і місячні вкладки. На річних зборах вибрано таку Управу: М. Брус, предс.; А. Данилюк, заст.; В. Заґвоський, кас.; Д. Мушастий, секр.; Р. Гарас, М. Паращак, І. Антонік, Контр. Комісія. М. Барна і А. Конік, опікуни хворих. Адреса секретаря: Dmitri Muszasty — 1213 Stanhope Street, Bethlehem, Pa.

ДІТРОЙТ, Миш. — Б-во св. о. Николая, Відд. 175, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 1-ій по пол., в УНДомі — 4655 Мартин вул. Проситься членів прибути на час, щоб взяти участь у нарадах. Довгуючі члени повинні вирівняти свої залеглості, щоб не наразитись на суспендування. — Т. Грицай, предс.; І. В. Іванчук, секр.

ОЛИФАНТ, Па. — Т-во „Згода", Відд. 406, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., зараз по Великій Службі Божій, у шкільній залі при Рівер вул. Проситься членів прибути на час, а довгуючі члени мають обов'язково вирівняти свої вкладки, а далі будуть важливі справи щодо організування нових членів під час конвеншийної кампанії. — Г. Костик, предс.; А. Тарас, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Управа Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 289, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 року, о год. 2:30 по пол., в Укр. Гор. Клюбі при 292 Hudson Ave. На порядку: вибір делеґата на 24-ту конвенцію і багато важливих справ до вирішення. Довгуючих членів просимо вирівняти залеглі вкладки. — П. Дронь, предс.; М. Гузар, кас.; В. Гузар, секр.

„ЛИСТОПАД"
для чоловічого хору з баритон сольом і фортеп.
слова Р. Купчинського,
музика О. Залеського.
Ціна: 80 цнт.
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

НЮАРК, Н. Дж. — Збори Т-ва „Чорноморська Січ", Відд. 14, відбудуться у вівторок, 18-го лютого, о год. 7:30 веч., в Січовім Домі при 508 18th Ave. Проситься прибути на збори, з огляду на важливі справи, та вирівняти місячні залеглості. На порядку: вибір делеґатів на 24-ту конвенцію УНСоюзу. — М. Басараб, предс.; М. Бекіш, кас.; М. Отрок, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Т-во „Подільська Січ", Відд. 8, повідомляє всіх членів, що збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., о год. 2-ій по пол., в залі Укр. Клюбу при 13 Washington St. На порядку: вибір 2-ох делеґатів на 24-ту конвенцію УНСоюзу, яка відбудеться в місяці травні 1958 р. у Клівленді. — По зборах приймаємо членів до Відділу і до Т-ва, без вступного. Просимо про численну участь. — В. Мандзій, секр.

САВТПОРТ, Конн. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 84, подає до відома всім членкиням і членам місцевим і позамісцевим, старшим і молодшим, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., точно о год. 4-ій по пол., в залі УНДомі — при 279 Кінґс Гайвей Вест. Проситься всіх членкинь і членів прибути на час. На порядку дня: вибір делеґата на конвенцію УНСоюзу, яка відбудеться наприкінці місяця травня в Клівленді, Огайо й інші справи, якими кожний союзовець повинен інтересуватись. — І. Махно, предс.; М. Ґудзік, кас.; П. Дудко, секр. — Адреса секретаря: Peter E. Dudko, 140 Bronson Rd., Southport, Conn. Tel.: C. L. 9-2078

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. — Т-во „Любов", Відд. 370, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого 1958 р., точно по закінченні співаної Служби Божої, приблизно о год. 11:45 перед пол., в церковній залі при 127 Парк вул. На зборах буде вибір делеґатів і їх заступників на 24-ту конвенцію УНСоюзу. До численної участи проситься всіх членів і вибрати таких членів, які будуть віддзеркалювати думку нашого Відділу. Також повідомляється, що надзвичайні засідання відбудуться в неділю, 23 лютого, о год. 2:30 по пол., в залях УНДому при 162 Дей вул. На засіданні будуть присутні: **предс. УНСоюзу Д. Галичин і Я. Падох.** Просимо всіх членів знову взяти численну участь, бо на засіданні буде багато гостей з довколишніх міст. — На стейт Коннектикат будемо старатись відновити Об'єднані Відділи УНСоюзу. Обов'язком кожного українця є бути присутнім на цих засіданнях. За дальшими оголошеннями слідкуйте в „Свободі". Вступайте в члени УНСоюзу, старайтесь приєднати до УНСоюзу хоч одного члена в цій передконвенційній кампанії, а довгуючих членів просимо вирівняти свої залеглості. — К. Стасюк, предс.; Р. Голубович, кас.; В. Гіна, секр.

FARKA Company
48 E. 7th St.
New York City
Телеф.: GR 3-3550
МАШИНКИ для ПИСАННЯ
українські, або американські
(65 дол.).

• РІЗНЕ •

Парохія св. Юрія
в Новій Зеляндії
пошукує
СВЯЩЕНИКА У. А. П. Ц.
для постійної місійної праці в цій країні.
По ближчі інформації просимо звертатися до голови Парохіяльної Ради на адресу:
Mr. E. STECIURENKO
49 Mc Killop Street
Porirna East
Wellington
New Zealand

• РОЗШУКИ •

Марія Фостик пошукує стрийка
ВАСИЛЯ КРУПЯКА,
який походить зі села Котилюб, пов. Любачів. Старий іміґрант, живе в Америці. Хто знав би про нього, або він сам, прошу зголоситись на адресу:
Марія ФОСТИК
44 East Valley Street
St. Joseph, Mo.

Пошукую
Дмитра НЕРЦОВИЧА,
сина Петра, з Середнього Березова. Він пішов до армії в 1940 році. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
John PERCOVICZ
642 Sonneside, Elmhurst, Ill.

Стефан КОСОВНИН,
урodж. 23. 1. 1924 р у Львові, син Григорія. Маю від батьків вістку, за якою прохаю зголоситися на адресу:
Д-р Ю САВЧАК
260 Vermont Ave.
Irvington 11, N. J.

Пошукую
Катерину ДРАБІК
з дому Попович, з села Сторожі Великі, пов. Сянік. До Америки виїхала в 1948 р. з Німеччини. Хто знав би про неї, або вона сама, прошу зголоситись на адресу:
Jaroslava KRAVEC
332 Franklin Street
Elizsbeth, N. J.

Пошукую:
ІВАН ГЛАДКИЙ,
син Василя і Катерини Грицишин Гладка, зі села Мелни, пов. Рогатин, нар. 1923 р. У 1949 році перебував у Англії. Прошу писати на адресу
Mary EWASHKIW
104 Dudly Street
New Britain, Conn., USA
Заграничні часописи прошу передрукувати.

Мальвіна Семенів
пошукує свого вуйка
Александра ВІТОВСЬКОГО,
який походить зі с. Ущики, пов. Заліщики. Має перебувати в стейті Массачусетс. Прошу розголоситися на адресу:
Антоніна ФІНСТЕР
660 Bridge Street
Holyoke, Mass.

Перероблені
МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ
англійські, ціна $ 25.00. Маємо також нові і перероблені українські машинки. Рахункові машини. Офісові прилади. Потрібно агентів.
ALL LANGUAGES
TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6—7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8086

ДЛЯ ШКІЛЬНОЇ ДІТВОРИ
найкращою лектурою —
це історична повість з козацьких часів
БОГДАНА ЛЕПКОГО
КРУТІЖ
Ціна тільки 75 цт.
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 4011: Чи може вона це зробити?

— Розріжте мій шнур, шепнув Тарзан жрекині! — Це єдиний ваш шанс!

Хоч пройнята жахом, жінка зблизилася до мавполюда, щоб задовольнити його просьбу.

Але тоді з запіненими устами і з шаленим блиском в очах, маніяк рушив сходами вгору до вівтаря!